

Skulu stovna felag sum skjótast at gera tunnulin

SUM SKJÓTAST Mælt verður til at stovna partafelagið Suðuroyartunnilin sum skjótast, tí tað er neyðugt at fara undir fyrireikingarnar beinanvegin, so at tað er klárt at bora í 2023

Áki Bertholdssen

Eitt alment partafelag, sum skal gera Suðuroyartunnilin eitur at verða stovnað sum skjótast. Tað sigur arbeidsbólkurin, sum hevur kannað møguleikarnar fyri at gera undirsjóvartunnil til Suðuroyar.

Samstundis eitur eisini ein verklagslóg um at gera tunnulin, eisini at verða gjørd sum skjótast.

Endamálið við tí er, at Løgtingið kann seta partapening í felagið so farast kann undir neyðugu forkanningarnar og fyrireikingarnar.

Tá ið komið er á mál við fyrireikingunum, kann endalig stóða takast til um farast skal undir verkætlanina, sigur arbeidsbólkurin.

Góðar royndir

Arbeidsbólkurin vísir á, at í samband hinar undirsjóvartunlarnar, hava myndugleikarnir stovnað almenn partafeløg, at standa fyri at fyrireika, byggja og at reka tunlarnar. Harafturat hava feløgini sjálvi staðið fyri at útvega figging til tunlarnar.

– Hetta hevur víst seg at rigga sera væl og tí er eingin orsök til at skipa ætlanina at gera Suðuroyartunnilin øðrvísi. Tí eitur eitt alment partafelag, P/F Suðuroyartunnilin, at verða sett á stovn, sigur arbeidsbólkurin at fyrireika, byggja og reka Suðuroyartunnilin, umframt at fáa figgingina til vega.

Men arbeidsbólkurin staðfestir samstundis, at tað verður eisini neyðugt at finna eina samhaldsfasta figging til Suðuroyartunnilin, akkurát sum til Vága- og Norðoyartunnilin.

– Tá undirsjóvartunlar eru byggdir í Føroyum, hevur leisturin verið partvís samhaldsføst figging og partvíst brúkaragjöld.

Í sambandi við Vága- og Norðoyartunnilin var meiri enn helvtin samhaldsføst figging.

Í Eystur- og Sandoyartunlinum, er partapeningurin bara 15 prosent av iløguni, men Eysturoyartunnilin verður mettur at geva so nógv av sær,

at tað var nóg mikið.

Suðuroyartunnilin er ikki líka burðardyggur figgjarliga.

27 prosent

Spurningurin er tí, hvussu stórir partur skal koma frá tí almenna og hvussu stórir partur kann figgjast við tunnilsgjaldi.

Verður iløgan í ein nýggjan Smyril istaðin settur í felagið sum partapeningur, svarar tað til, at 27 prosent av verkætlanini verður goldin sum partapeningur. Lutfalsliga er hetta munandi minni enn tað, sum varð sett Vága- og Norðoyartunnilin.

– Suðuroyartunnilin verður óivað størsta einstaka iløgan hjá landskassanum. Fyri at avmarka vágan, kunnu virðini í hinum undirsjóvartunlunum gagnnýttast, soleiðis at teir verða við til at figgja Suðuroyartunnilin, tí so verður figgingin bíligari, sigur arbeidsbólkurin.

– Hetta er tó ein politiskur spurningur, men tað er helst ikki eitt krav, fyri at byggja Suðuroyartunnilin, leggja tey afturat.

Verður politisk semja um at verandi undirsjóvartunlarnir skulu verða við til at figgja ein Suðuroyartunnil, kann hetta gerast við at stovna eitt yvirskipað felag, sum eitur øll tunnilsfeløgini.

Síðani gjalda tunnilsfelagið vinningsbýtið av yvirskotinum í tað yvirskipaða felagið. Tað yvirskipaða felagið kann so læna felagnum, sum eitur og rekur Suðuroyartunnilin, pening til at rinda sínar skyldur, ella til at hækka partapeningin í P/F Suðuroyartunnilin.

– Á hendan hátt verður figgjarliga haldfærið hjá Suðuroyartunlinum munandi styrkt, sigur arbeidsbólkurin.

Bíligasta loysnin

Arbeidsbólkurin sigur, at tað er bíligast at landið tekur lán til verkætlanina og so lænir peningin aftur til felagið, sum skal standa fyri Suðuroyartunlinum.

Við slíkari figging veðheldur landskassin 100 prosent fyri verkætlanina. Spurningurin er

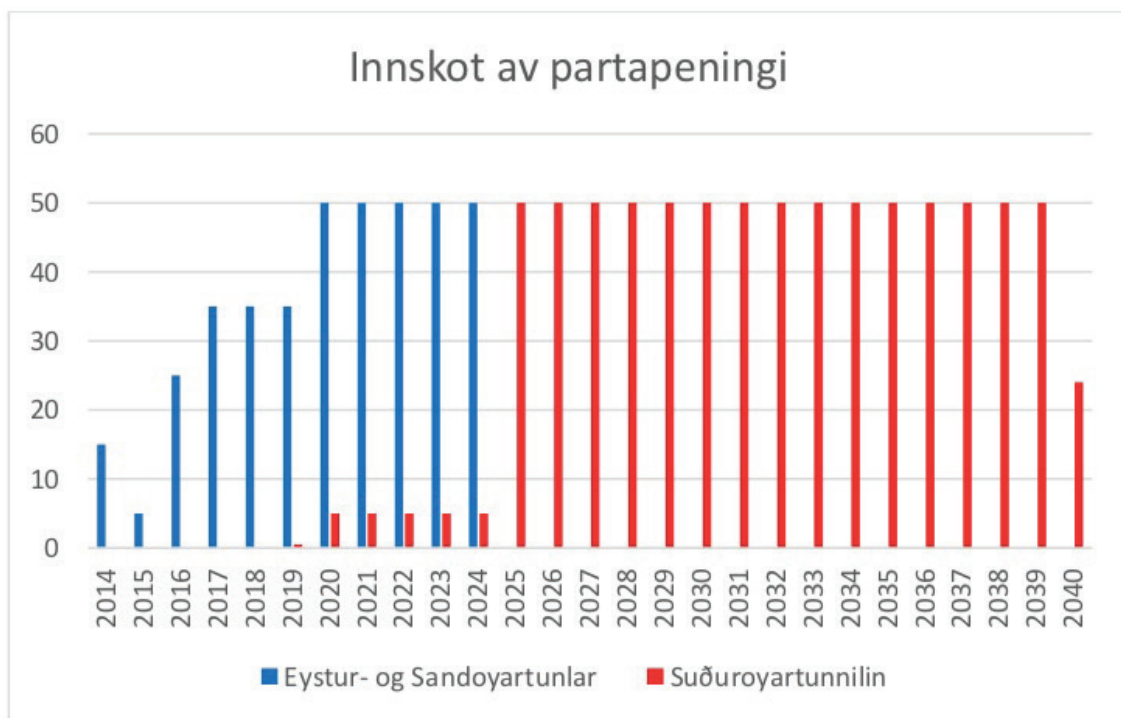
eina óbroytta virðismeting, ella “rating”.

– Figgingin av Eystur- og Sandoyartunlinum hevur higartil ikki ávirkað “ratingina” av Føroyum, sigur arbeidsbólkurin.

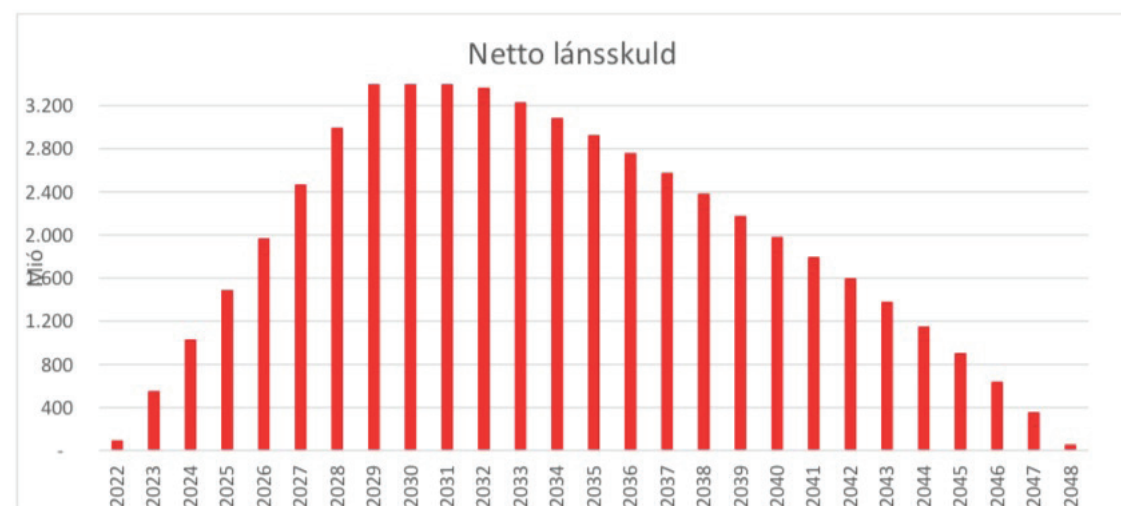
Ein annar máti er at tunnulsfelagið sjált tekur lán. Tá veðheldur landskassin ikki fyri øllum, men tryggjar kortini lánsveitarunum, at teir fáa rentur og avdráttir, tá ið tað fellur til gjaldingar.

Hesin leistur bleiv nýttur til at figgja Eystur- og Sandoyartunnilin, sigur arbeidsbólkurin.

Tað ber eisini til at lata privatar fyrirkur gera tunnulin við landskassastuðuli, men tað heldur arbeidsbólkurin ikki vera eina gongda leið, tí vit hava longu góðar royndir av at stovna almenn partafeløg til slíkar verkætlanir.

Arbeidsbólkurin sær fyri sær, at Landið byrjar longu næsta ár at seta partapening í P/F Suðuroyartunnilin, men serliga árin frá 2025 til 2039, skal Landið seta 50 milliónir í tunnulin um árið. Tilsamans skulu 800 milliónir setast í tunnulin í partapengum - tað sama sum tað kostar at byggja ein nýggjan Smyril

Hendan stabbamyndin, hvussu gongdin í skuldini til ein Suðuroyartunnil verður. Skuldin verður í hæddini frá 2029-2032, men so minkar hon, og í 2048 er hon burtur